

KESKUSTANUORTEN PERIAATEOHJELMA

—
Syvänvihreä muutos

Ennakkoluulottomasti ajatteleva nuoriso on
tulevaisuuden ideologinen pommi.

Siinä on maailman toivo.

-Urho Kekkonen

**KESKUSTA
NU[✕]RET**

SISÄLLYSLUETTELO:

Johdanto _____	4
Ihmisyysaate kasvun ja kehityksen maaperänä _____	6
Keskeltä ja kovaa kaikille tasoille _____	8
Sivistys on ihmisyyttä _____	10
Jokainen on arvokas – ihmiset ovat yhdenvertaisia ____	12
Yhteisöllisyys turvana ja tukena _____	14
Kestävästi kohti tulevaisuutta _____	16
Ihanteellinen yhteiskunta – ihmisen kokoinen _____	18

Johdanto

Ystävykset Kerttu, Johannes ja Alex tutustuivat toisiinsa muutama vuosi sitten matkatessaan sattumalta samalla junalla läpi Suomen. Heillä jokaisella oli kerrottavanaan erilainen elämäntarina. Erilaisista taustoista huolimatta heitä yhdisti useampi asia kuin erotti. Jokaisella heistä on unelmia, joiden tavoittelua he pitävät elämän polttoaineena.

Kerttu on Kainuusta Helsinkiin muuttanut maailmanrauhasta unelmoiva opiskelija. Johannes suuntasi peruskoulun jälkeen Taivalkoskelle, ja löysi sieltä itselleen työn, ja kodin, jota hän nyt asuttaa kaksin pienen tyttärensä kanssa. Alex on uussuomalainen, hän tuli pienenä perheensä kanssa Suomeen Afrikasta. Yhdessä Kerttu, Johannes ja Alex haluavat kehittää hyvinvointivaltiota ja luottaa tulevaisuuteen.

Politiikan tekeminen vaatii tulevaisuuden visiointia ja periaatteellisia valintoja. Millaisen maailman haluamme luoda ja jättää tuleville sukupolville? Minkälaista on olla ihminen tulevina vuosikymmeninä? Keskustanuoret haluaa uudella periaateohjelmallaan luoda uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen. Vain yhteiskunnassa, jossa meidän on turvallista unelmoida ja luottaa tulevaisuuteen, ja siihen että pärjää, ihmisyyks voi kehittyä.

Keskustanuorten politiikka rakentuu ihmisyyksaatteen varaan. Se on kuin juuristo, josta puu ja sen oksisto saa kaiken voimansa. Keskustanuoret luottaa ihmisen potentiaaliin ja kykyyn kehittyä ja kasvaa ihmisenä. Keskustanuorten ihanneyhteiskunnassa jokainen meistä voi saavuttaa unelmansa.

Puun rungon muodostavat Keskustanuorten arvot. Sivistyksen ansiosta ihmiset kohtaavat toisensa ihmisinä ja heillä on joka päivä mahdollisuus oppia jotain uutta. Yhdenvertaisuus synnyttää luottamusta, jokainen meistä on arvokas juuri itsenämme. Tätä ihmisten erilaisuutta tulee vaalia takaamalla jokaiselle yhdenvertaiset mahdollisuudet. Ihmisen ei tulisi kokea olevansa yksinäinen, ja tämän takia Keskustanuoret asemoituvat puolustamaan kannustavaa ja voimaannuttavaa yhteisöllisyyttä. Kaiken taustalla kulkee kestävä kehitys. Tämä yhteiskunta,

tämä maapallo, on meillä lopulta vain lainassa, ja sen vuoksi meidän on kestävästi vietävä sitä eteenpäin.

Vuonna 2020 Keskustanuorten juhlistaessa 75. toimintavuottaan, järjestö halusi myös uudistaa periaateohjelmaansa. Vuosi 2020 jää historiaan maailmanlaajuisesta pandemiastaan, joka vaikutti myös ohjelmatyön periaatteellisiin pohdintoihin. Kenttää laajasti osallistaneessa ohjelmatyössä haluttiin sanoittaa Keskustanuorten ihmiskuva, aate- ja arvopohja sekä tulevaisuuden visio tähän päivään sopivaksi. Puun lehtinä olevat periaatteet kirkkaina mielessä Keskustanuoret myös tulevana vuosikymmeninä puolustaa kestävää hajautettua hyvinvointivaltiota, joka rakentuu kansanvaltaisuuden, oikeudenmukaisuuden, sivistyksen, yhdenvertaisuuden, kestävä kehityksen ja yhteisöllisyyden pohjalta.

Hyväksytyt Keskustanuorten liittokokouksessa 25.10.2020

Valtteri Paakki

Työryhmän puheenjohtaja

Hanna Markkanen

Keskustanuorten puheenjohtaja

Lauri Heikkilä

Työryhmän sihteeri

Työryhmän jäsenet

Siiri Mertakorpi, Iida Hämäläinen, Samuel Demarco, Santeri Ala-Röyskö, Väinö Tuovinen, Santeri Aakula, Niina Ojala, Joonas Immonen

Ihmisyysaate kasvun ja kehityksen maaperänä

Kertun, Johanneksen ja Alexin ajatusmaailmassa jokainen ihminen on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisenaan. Ei olisi mitään mieltä, jos kaikki olisivat samasta puusta veistettyjä. Kerttu, Johannes ja Alex uskovat ihmisen kykyyn huolehtia itsestään ja läheisistään, ihmisen kykyyn kehittyä ja ratkaista ongelmia. Kerttu tahtoo löytää keinot maailmanrauhaan, Johannes luottaa kykenevänsä kasvattamaan lapsestaan itsenäisesti ajattelevan kansalaisen ja Alex haluaa oppia joka päivä jotain uutta luonnosta. Kolmikko luottaa siihen, että ihmisten elämästä tulee vuosi vuodelta parempaa.

Nuorkeskustalaisessa yhteiskunnassa kukaan ei tule sanelemaan toiselle sitä, mitä hänen pitäisi elämässään tehdä. Jokaisella on vapaus itsensä näköiseen elämään, ja velvollisuus olla rajoittamatta tätä oikeutta toisilta. Tällainen luottamusyhteiskunta toimii kaikkia kunnioittaen ja parempaan kehittyen.

Ihmisyysaate on tärkein osa nuorkeskustalaista maailmankuvaa. Keskustanuoret uskoo ihmisyiden rajoittamattomaan potentiaaliin – kenestä tahansa voi tulla mitä tahansa riippumatta hänen lähtökohdistaan. Vastaavasti torjumme ajatuksen siitä, että ihmisten jakautuminen voittajiin ja häviäjiin olisi jollakin tapaa luonnollista. Ihmisiä ei pidä lokeroida ulkopuolelta käsin ahtaisiin muotteihin. Poliitiikka on väline varmistaa jokaisen hyvä elämä.

Keskustanuoret tähtää yhteiskuntaan, jossa ihmiset voivat koko elämänsä etsiä ja viedä eteenpäin niitä asioita, joita he pitävät tärkeinä. Nuorkeskustalainen yhteiskunta ei tyydy vain unelmointiin, vaan se tahtoo tarjota jäsenilleen kaikki mahdolliset työkalut omien haaveidensa saavuttamiseen. Se tarkoittaa välittävää ja vahvaa hajautettua hyvinvointivaltiota myös 2040-luvulla.

Käsitys hyvästä ihmisestä on muuttunut ja moninaistunut. Vierastamme nuorkeskustalaisina ajatusta, että olisi olemassa vain tietynlainen tapa olla hyvä ihminen. Yksittäinen ihminen on kuitenkin aina osa jotain itseään suurempaa – yhteisöä ja yhteiskuntaa. Sen takia tarvitaan tiettyjä yhteisiä pelisääntöjä, joiden mukaan toimitaan. Keskustanuoret haluavat pitää säännöt mahdollisimman kevyinä, mutta sellaisina, joilla jokaiselle ihmiselle pystytään turvaamaan samat oikeudet ja läpi elämän jatkuva mahdollisuuksien tasa-arvo.

Ihminen tarvitsee toisia ihmisiä. Mielestämme hyvä ihmisyyys rakentuu yhteisöl-

lisyiden varaan. Yhteistyöllä voimme taata jokaiselle onnellisen ja turvallisen tulevaisuuden. Yhteiskunta tarvitsee jokaista rakentajakseen, ja tukee jokaista, joka tukea tarvitsee. Koska jokaisen ihmisen mahdollisuudet ovat rajattomat, tarkoittaa yhdenkin ihmisen potentiaalin menettäminen rajatonta tappiota ihmiskunnan hyvinvoinnille ja tulevaisuudelle. Uskomme siihen, että ihmisten erilaiset, joskus pintapuolisesti ristiriitaisetkin tavoitteet ovat sovitettavissa yhdeksi, harmoniseksi, toisiaan täydentäväksi kokonaisuudeksi. Ajattelemme, että jokaisen hyvän ihmisen kuuluu toivoa parasta, ei vain itselleen, vaan myös toisilleen.

Tulevaisuuden ja nykyhetken välillä on yksi ero. Se olet sinä – sinun ajatuksesi ja sinun tekosi. Intialaista itsenäisyystaistelija Mahatma Gandhia lainaten: Ole se muutos, jonka haluat maailmassa nähdä.

Keskeltä ja kovaa kaikille tasoille

Kerttu innostui politiikasta osallistuttuaan Keskustan tupailtaan Kuhmossa ja liittyi heti 15-vuotiaana Keskustanuorten jäseneksi. Alex on löytänyt Keskustasta keskustelukanavan ja vaikuttamisen väylän. Johannes oli ammattiopistossa aktiivisesti mukana opiskelijakunnan toiminnassa, ja on kovasti kiinnostunut yhteisten asioiden hoitamisesta, mutta puoluekantaansa hän ei ole vielä lyönyt lukkoon. Jokainen ystävyyksistä pitää kunnia-asiana osallistumista päätöksentekoon ja tämän vuoksi he ovat äänestäneet jokaisissa vaaleissa täytettyään viisitoista. Edustuksellinen demokratia on yhteiskunnan kulmakivi, mutta kolmikön mielestä suoran demokratian monien muotojen käytössä voitaisiin olla huomattavasti aiempaa rohkeampia

Keskustaa on kuvattu kohtuullisuuden ja maltillisuuden tieksi, jota yhdistää sosiaalipolitiikan ja talouspolitiikan tasapaino. Puolueen vuonna 2018 uudistettu periaateohjelmaa sen toteaa – tasapainossa eteenpäin. Keskustalaisuus on nähty kultaisena keskitienä, jossa vapaus ja vastuu kulkevat käsikädessä. Tämä on johtava ajatus myös siinä, mikä on erottanut meidät poliittisesta vasemmistosta ja poliittisesta oikeistosta niin historiassa kuin tänäkin päivänä.

Tietokirjailija Juha Kuisma määrittelee Keskustalaisuudesta-teoksessaan, että keskikenttä on se ensimmäinen tasapainon tie, josta vasemmisto ja oikeisto ovat tehneet irtioton ja horjuttaneet keskitien tasapainoa. Keskitietä onkin kutsuttu kolmastieliäisyydeksi, jonka sanomana on yritteliäisyyden arvostaminen ja heikommasta huolehtiminen. Tämä ajatus on keskustalaisuuden kovaa ydintä. Valtion rooli ja yksilön vapaus ovat keskitiellä tasapainossa, mikä mahdollistaa ihmisten yhdenvertaiset mahdollisuudet pärjätä ja tavoitella unelmiaan. Tämä on mahdollisuuksien ja vapauksien tasa-arvoa ja tasapainoa. Luottamusta hyvään ihmisessä.

Keskustalaisuuteen on aina kuulunut vahvasti myös kansanvalta. Desentralistisen hajautetun yhteiskunnan periaatteiden mukaan myös päätöksenteko tulee hajauttaa. Valta kuuluu kansalle ja paikallinen päätöksenteko tulee hoitaa mahdollisimman lähellä ihmistä – mitä lähempänä päätöksenteko toimii, sitä helpompi ihmisten on sitoutua demokratiaan. Tähän nivoutuu myös Keskustan arvo paikallisuus sekä periaate kukoistavista paikallisyhteisöistä, joissa keskiössä ei ole talous tai valta, vaan ihmiset.

Vahva vasemmistolainen, oikeistolainen tai muu jonkin laidan näkökanta ei tue demokratian toteutumista, vaan alkaa pikemminkin sanella asioita ilman mahdollisuutta muutokseen. Vahva keskustalaisuus tukee demokratiaa, sillä vahva keskustalaisuus muodostuu monenlaisista virtauksista keskikentän ympärillä.

Oppi-isämme Santeri Alkion usko sivistykseen ja valistukseen näkyi, näkyy – ja tulee näkyä – puolueen toiminnassa. Keskusta on kansanliike, jossa näkyy yhä erilaiset virtaukset. Puolue elää keskustelusta ja vuorovaikutuksesta, jota tapahtuu näiden erilaisten virtausten kesken. Emme ole yhden asia puolue tai ehdista ihmisiä yhden ideologian taakse, vaan löydämme vahvuutemme monimuotoisuudesta. Sivistys ja valistus avartavat ja avaavat kykyä hahmottaa monenlaisia maailmankuvia.

Sivistys on ihmisyyttä

Kertun, Johanneksen ja Alexin yhteiskunnassa ihmiset kunnioittavat toisiaan, ovat läsnä ja haluavat kehittyä paremmiksi ihmisiksi – se on sydämen sivistystä. Sydämen sivistys on synnynnäistä ja sitä tuetaan kannustavalla, rohkaisevalla ja mukaansatempaavalla yhteisöllisyydellä. Sivistys on elämänmittainen matka, eikä se ole kiinni koulutustaustasta: Alex ja Kerttu opiskelevat korkeakouluissa, Johannes on hankkinut itselleen ammatillisen koulutuksen. Yhtä kaikki heillä on ikuinen uteliaisuus ja halu kehittyä, oppia joka päivä jotain uutta. Kerttu ja Johannes ovat kirjaston kanta-asiakkaita. Alex on vähemmän innostunut kirjoista, mutta hän hakee uutta oppia kansalaisopiston kursseilta. Viimeisimpänä hän osallistui eräkurssille.

Sivistys on Keskustanuorille ihmisyyden mittari. Ilman sivistystä ei ole yhteiskuntaa, eikä sosiaalista, kehittyvää ja ajattelevaa ihmistä. Sivistys on sekä elämän kokemuksista saatua että edellisiltä sukupolvilta opittua viisautta. Se auttaa hahmottamaan mennyttä ja tulevaa. Sivistys on luottamusta parempaan huomiseen tietäen, mitä on tapahtunut aiemmin. Tuntiessamme historiaa opimme luomaan menestyksekkäämpää tulevaisuutta.

Sivistyksellä ei ole vain yhtä määritelmää. Siihen kuuluu myös sydämen sivistys, jota ei voi oppia lukemalla. Sydämen sivistyksen löytää elämällä. Sydämen sivistys kumpuaa ihmisen omasta halusta kehittää itseään ja kyvystä ymmärtää muiden ihmisten lähtökohtia. Se on myötätuntoa erilaisuutta kohtaan ja erilaisten lähtökohtien huomioimista.

Keskustanuoret luottaa vuoropuhelun voimaan. Sivistyneen keskustelun pohjana on taito puhua, mutta myös kuunnella. Kyky keskustella on sivistystä ja tapa jakaa sitä. Keskustelun ohella kyky pysähtyä asioiden äärelle ja antaa aikaa ajatuksille, ovat hedelmällisiä sivistyksen kehitykselle ja sen ylläpitämiselle.

Keskustanuoret uskoo koulutukseen, mutta tunnustaa myös muiden tekijöiden merkityksen sivistyksen rakennusaineina. Keskustanuoret painottaa elinikäisen oppimisen merkitystä. Jokainen elämänvaihe on erilainen ja opettavainen. Jokaisena päivänä voimme oppia jotakin uutta itsestämme ja maailmasta. Uuden oppiminen ja itsensä kehittäminen jatkuu läpi elämän.

Lähtökohdat muokkaavat väistämättä ihmistä, hänen arvomaailmaansa ja tapaan-
sa nähdä ja kokea maailmaa. Jokainen ihminen on luonnostaan utelias, ja haluaa
kehittyä. Tämä potentiaali tulee esiin, kun ihmisille taataan turvallinen kasvuypä-
ristö. Turvallinen kasvuympäristö kasvattaa sivistyneitä ihmisiä. Uskomme mahdol-
lisuuksiin, niiden luomiseen ja niiden hyödyntämisen rohkaisemiseen.

Keskustanuoret luottaa tieteeseen, ja haluaa turvata korkeatasoisen tutkimuksen
tulevaisuuden ympäri Suomen. Tutkitun tiedon on oltava kaikkien saavutettavissa.
Toimiva tiedeviestintä rohkaisee kaikenlaisia ihmisiä kehittämään itseään. Tieto
kehittyy keskustelun kautta ja edellyttää kaikkien mukaan ottamista.

Ympäristötietoisuus ja luonnon monimuotoisuuden tunnistaminen ovat osa nyky-
ajan sivistystä. Sivistynyt ihminen tiedostaa ihmisen ja luonnon välisen kohtalonyh-
teyden, ja osaa elää kunnioittaen sitä.

Jokainen on arvokas – ihmiset ovat yhdenvertaisia

Kun kolmikko ensimmäisen kerran matkasi halki Suomen, ihastelivat he sitä, kuinka ihmisillä paikkakunnasta riippumatta on samat mahdollisuudet elää ja yrittää. Kerttu, Johannes ja Alex ovat ilahtuneita siitä, että yhteiskunta ja yhteisöt huomioivat ihmisten moninaisuuden ja erilaiset tilanteet. Alex ja hänen perheensä tarvitsivat paljon tukea uudessa kotimaassa, ja Kerttu on kärsinyt monenlaisista oppimisen haasteista. Työelämässä Johannes on kohdannut monia ennakkoluuloja perhetilanteensa takia. Yhteiskunta on kuitenkin huolehtinut siitä, että heillä kaikilla on ollut aina yhdenvertaiset mahdollisuudet.

Keskustanuorille tärkeä arvo yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä, kuten esimerkiksi asuinpaikasta. Yhdenvertaisuus tarkoittaa kaikille ihmisille samoja ihmisoikeuksia. Jokainen on arvokas sellaisenaan.

Tasa-arvo on muutakin kuin sukupuolten tasa-arvoa. Henkilöön liittyvistä tai muista tekijöistä riippumatta jokaisen ihmisen ihmisarvo on sama, ja kaikki ymmärtävät tämän. Yhdenvertaisuus on mahdollisuuksien tasa-arvoa. Jokaiselle annetaan mahdollisuus toteuttaa itseään ja jokaisen yhteiskunnallista osallistumista tuetaan. Yhdenvertaisuus yhteiskunnassa tarkoittaa esimerkiksi samoja mahdollisuuksia päästä koulutukseen, saada työtä ja palveluja. Liberaalit demokratiat elävät yhdenvertaisuudesta, ja ilman poliittista keskikenttää demokratia ei voi toteutua.

Vammaisuus tai terveydellinen rajoite ei saa olla este aktiiviselle kansalaisuudelle, vaan tasa-arvoisessa tulevaisuudessa jokainen on osa yhteisöä sekä yhteiskuntaa, ja kykijensä mukaan työelämää. Yhteiskunta huomioi vammaiset edistämällä esteettömyyttä sekä oikeuskysymyksiä.

Henkilökohtaiset ominaisuudet, taustat ja elämäntilanteet eivät vaikuta siihen, miten ihmistä kohdellaan muiden ja yhteiskunnan edessä. Ihmisarvo kuuluu jokaiselle nyt ja aina. Kaikilla on oltava samanlaiset oikeudet ja velvollisuudet. Tämä tarkoittaa vapauksien ja vastuiden tasapainoa.

Tasa-arvoinen yhteiskunta synnyttää luottamusta siihen, että meillä kaikilla on paikka tässä veneessä. Ihmisille on taattava samat lähtökohdat asuinpaikasta riippumatta. Hyvinvoiva yhteiskunta syntyy, kun asumiseen annetaan vapaus ja yhdyskuntarakentamisella taataan asumisen mahdollisuudet kaikkialla. Keskustanuorten ihanteena on sosiaalisesti ja alueellisesti ehyt, elinvoimaisten lähiyhteisöjen sekä kestävien julkisten palveluiden ja tulojaon varaan muodostuva yhteiskunta.

Yhdenvertaisuus on demokratian edellytys. Yhdenvertaisessa ihanneyhteiskunnassa kenenkään ei tarvitse pelätä tulevaisuutta tuomitukseksi tai syrjityksi. Yhdenvertaisessa yhteiskunnassa ei tarvitse pätkäillä sitä, kuka joutuu suvaitsemaan ketäkin. Kaikki ovat lähtökohtaisesti yhtä tervetulleita yhteiskunnan jäseniä.

Yhteisöllisyys turvana ja tukena

Yhteisöjä muodostuu jatkuvasti. Kerttu, Johannes ja Alex muodostavat kaveriporukkana oman yhteisönsä. Heillä kaikilla on myös perhe ja muita ystäviä, joiden muodostamien yhteisöjen jäseniä he myös ovat. Jokainen meistä tarvitsee yhteisöjä arjessa ja suurissa elämänmuutoksissa. Etenkin Alexille yhteisöjen merkitys korostui tämän muuttaessa Suomeen. Ilman harrastusporukoita hän ei olisi välttämättä kotiutunut Suomeen niin hyvin. Internetin välityksellä kolmikko pitää yhteyttä kotiseuduilleen, ja he muodostavat yhteisöjä maantieteellisesti etäisyydestä välittämättä.

Ihmisen luontoon kuuluu vahvasti tarve olla osa jotakin itseään suurempaa, jossa jokainen saa olla ihan vain ihmisen kokoinen. Ihminen on sosiaalinen olento, ja yhteiskuntamme perustuu pitkälti yhteisöllisyyden voimaan.

Yhteisöt ovat yksi yhteiskunnan tärkeimmistä rakennuspalikoista. Ihminen tarvitsee muiden läsnäoloa voidakseen kehittyä tasapainoiseksi ja sivistyneeksi yksilöksi. Yhteisöjen tehtävä on tukea ihmistä vaikeina aikoina ja kasvattaa jäsenistään vastuuntuntoisia ja ymmärtäväisiä. Oma lähiyhteisö voi muuttaa muotoaan monta kertaa ihmisen eliniän aikana, mutta sen merkitys yksilön kasvattajana ja tukijana pysyy aina yhtä tärkeänä. Ihanteellinen yhteisö toimii tukiverkkona, joka kannustaa ihmistä elämän jokaisessa vaiheessa.

Maassamme on lukemattomia paikalliskulttuureja ja paljon erilaisia elämäntapoja. Yhteisöllisyyden merkitys on kuitenkin sellainen asia, joka yhdistää meitä kaikkia. Kyläyhdistykset, kesäteatterit ja metsästysseurat ovat kaikki elinvoimaisen maaseudun turvaajia. Samoin esimerkiksi asukasyhdistykset ovat hyvinvoinnin edistäjiä lähiöissä ja taajama-alueilla. Lähiyhteisö tarjoaa turvaverkon heiktyyden keskellä.

Ylisukupolvisuus kuuluu vahvasti nuorakeskustalaiseen ajatteluun, ja sukupolvien väliseen vuorovaikutukseen on syytä kannustaa koko yhteiskunnassa. Sukupolvien tehtävä on huolehtia toisistaan, vanhemmat lapsistaan ja nuoremmat polvet vanhemmistaan.

Elämää voi elää monella eri tavalla. Perhe voi olla jollekulle yhteiskunnan perusyksikkö, toisille sopii yksineläminen. Perheiden moninaisuutta on kunnioitettava. Oma perhe muuttuu paljon ihmisen elämän aikana, ja tiivis ystäväporukkin voi olla jollekin osa perhettä. Kenenkään ei pidä joutua olemaan yksin vastoin tahtaan.

Julkisen sektorin ei tarvitse hoitaa kaikkia yhteiskunnan tehtäviä. Ihmisten ja yhteisöjen välisellä yhteistyöllä jokaisesta elinympäristöstä voidaan tehdä viihtyisämpi ja eloisampi. Kolmannen sektorin rooli tulevaisuuden yhteiskunnan rakentamisessa on hyvin tärkeä. Vapaaehtoistoiminnalla on asema kansalaisyhteiskunnassa. Yhteisöä rakennetaan parhaiten ihmislähtöisillä ratkaisuilla.

Yhteisö toimii monen nuoren ponnistuslautana laajempaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Yksi lähiyhteisön tärkeimmistä tehtävistä on antaa yksilölle osallisuuden tunne. Paikallisten yhteisöjen aktiivinen toiminta antaa koko yhteiskunnalle hyvät eväät lähidemokratian toteutumiselle. Jos ihminen ei saa osallisuuden tunnetta yhteisöstään, syrjäytymisen vaara on todellinen.

Yhteisöllisyys on laaja käsite. Yksilö voi kokea kuuluvansa samaan aikaan perheyhteisöön, kyläyhteisöön, kansalliseen ja monikansalliseen yhteisöön.

Kestävästi kohti tulevaisuutta

Kolmikolla on taustalla hyvin erilaiset juuret: Kerttu on lähtöisin Kainuusta, Johannes Uudeltamaalta ja Alex eteläisestä Afrikasta. Erilaisista lähtökohdista huolimatta heillä on hyvin tiivis suhde luontoon. Alex on löytänyt intohimensa eränkävinnistä, Kerttu muistelee lapsuutensa kesiiä perheensä maatilalla ja Johannes haaveilee opettavansa tyttärensä hyödyntämään lähiluonnon antimia. Luonto on tässä ja nyt, eikä ihminen ole siitä erillinen. Kerttu, Alex ja Johannes ovat yhdessä luvanneet, että myöskään heidän sukupolvensa jälkeen ei ole ekologista, taloudellista tai sosiaalista velkaa. Tämän takia kolmikko kuluttaa mahdollisimman kohtuullisesti, ja he ovat tuttuja näkyjä paikallisilla kirpputoreilla. Kuten Kertun perhetila, myös maapallo on jätettävä paremmassa kunnossa tuleville sukupolville.

Keskustanuoret näkee kestävän kehityksen arvona, joka turvaa nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen perusteet. Tämä tarkoittaa sitä, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Ylisukupolisesti toimimme niin, että jätämme maailman tuleville sukupolville parempana, kun sen saimme.

Nuorkeskustalaisesta luontosuhteesta voidaan puhua viljelemisen ja varjelemisen yhteistyönä. Tunnustamme luonnosta saatavien raaka-aineiden roolin vaurauden ja elinvoiman lähteenä. Suomi on vaurastunut metsien kautta, ja maa- ja metsätalous on meille tärkeä elinkeino myös tulevaisuudessa. Arvostamme puhdasta kotimaista ruokaa, joka on tuotettu lähellä eettisesti ja turvallisesti. Arvostamme tuottajaa, joka työllään turvaa maamme huoltovarmuutta myös kriisitilanteita varten. Samalla tunnustamme luonnon rajat. Sen antimia pitää käyttää kestävästi. Emme arvosta kertakäyttökulttuuria. Kulutamme kohtuudella ja kehotamme käyttämään ympäristölle ystävällisiä, lähellä tuotettuja tuotteita. Investoimme kestäviin ratkaisuihin ja käytämme uusiutuvia luonnonvaroja. Biotalous muodostaa nyt ja tulevaisuudessa taloutemme selkärangan. Metsät ovat kasvaessaan hiilinieluja ja puutuotteet hiilivarastoja. Puurakentaminen ja sen kehittäminen ovat ilmastotekoja.

Keskustanuorille luonto on tärkeä hyvinvoinnin lähde. Kaupunkipuistot, järvimaisemat, viljavat pellot, suot ja tunturit ovat tärkeä osa jokaisen omaa luontosuhdetta. Haluamme turvata jokaiselle mahdollisuuden oman luontosuhteen muodostamiselle niin maalla kuin kaupungeissakin. Monimuotoinen suomalainen luonto on rikkaus, jota haluamme myös vaalia.

Elinkelpoisen planeetan takaaminen tuleville sukupolville on kaiken elämän elinehto. Siksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi meidän kaikkien on tehtävä voitavamme. Nuorkeskustalaisessa ajattelussa ilmastonmuutoksen torjumiseksi käytettävät keinot ovat ihmisten ja alueiden kannalta kestäviä. Varjelemalla luontoa voimme turvata sen tuoman vaurauden ja hyvinvoinnin myös tuleville sukupolville.

Kestävä kehitys on myös ihmisistä huolehtimista ja yhteiskunnan eheyden turvaamista. Nuorkeskustalaisessa yhteiskunnassa teemme työtä sen eteen, että jokaisella on kokemus osallisuudesta yhteiskunnassa ja mahdollisuudesta vaikuttaa itseä ja läheisiä koskeviin asioihin. Yksikään nuori ei saa jäädä syrjään. Sosiaalisesti kestävässä yhteiskunnassa huolehdimme heikoimmistamme. Vastuu toisesta ihmisestä ei jää vaan maamme rajojen sisäpuolelle.

Taloudellisen kestäväen kehityksen kivijalkana on eettinen toiminta ja vakaa talous, joka ei perustu ylivelkaantumiseen, muiden hyväksikäyttöön tai varantojen yltiöpäiseen tuhlaukseen. Turvaamme hyvinvoinnin edellytykset ja hyvinvointivaltion myös tuleville sukupolville.

Ihanteellinen yhteiskunta – ihmisen kokoinen

Kertulle, Johannekselle ja Alexille ihanteellinen yhteiskunta on yhteisöllinen, innostava ja mahdollistava. Kertulla on mahdollisuus väitellä itsensä aina tohtoriksi asti ja tehdä maailmanrauhasta todellisuutta. Johannes voi luottaa siihen, että hän saa kasvattaa tyttärensä turvallisessa ympäristössä ja tälle on elämässä kaikki ovet avoinna. Alex saa samoilla puhtaassa ja monimuotoisessa luonnossa ja ihailla uuden kotimaansa huikeita maisemia. Kolmikön ihanteellisessa yhteiskunnassa unelmat voivat myös toteutua.

Keskustanuorten lähtökohta on, että kaikessa tekemisessä keskiössä on ihminen ja yhteisöt. Ihanteellista yhteiskuntaa määrittävät sivistys, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys. Ihanteellisessa yhteiskunnassa kaikki ovat yhdenvertaisia keskenään ja kunnioittavat toisiaan. Ketään ei jätetä yksin, ja kaikista huolehditaan. Ihanteellinen yhteiskunta ei ole rajoittaja tai holhoaja. Se on mahdollistaja ja voimanantaja. Ihanteellinen yhteiskunta tarjoaa ihmisille mahdollisuuden toteuttaa unelmiaan.

Keskustanuorten mielestä talous on aina ensi sijassa väline, ei päämäärä. Ilman vahvaa kansantaloutta Suomen ei ole mahdollista ylläpitää tavoitteitamme tukevaa hyvinvointiyhteiskuntaa. Keskustanuoret uskoo, että avoimen markkinatalouden ehdoille rakentuva puitetalous on realistisesti katsottuna paras talousjärjestelmä hyvinvoivan ja yhdenvertaisen yhteiskunnan peruspilariksi. Uskomme pääsääntöisesti markkinoiden vapauteen, mutta peräänkuulutamme myös yhteiskunnan aktiivista toimintaa mahdollisuuksien aidon tasa-arvon varmistamiseksi sekä ihmisten ja planeetan hyvinvoinnille haitallisen toiminnan kitkemiseksi. Emme kannata talouspolitiikkaa, jossa ylläpidetään talouden vanhoja rakenteita niiden itsensä tähden. Talouden ja elinkeinoelämän museoinnin sijaan valjastamme luovan uudistamisen kansantalouden voimavaraksi tukemalla taantuvien toimialojen yrittäjiä ja työntekijöitä uuden suunnan löytämiseen elinkeinonharjoittamiselleen ja työelämälleen.

Hyvinvointivaltion perustana on vahva tulopohja, jota tulee jatkossa laajentaa työllisyyden ja kannustavan yrittäjäpolitiikan keinoin ja parantaen sosiaaliturvaa perustulon pohjalta. Työ on keskeinen sosiaalisen kestävyuden elinehto ja hyvinvoinnin tuoja. Perheen perustaminen tai työvoiman liikkuvuus ei saa olla ongelma rakentaessamme yhteiskuntaa tulevana vuosikymmeninä. Suomen tulee olla maa, jossa liiallinen sääntely tai verotus ei estä yrityksen perustamista ja keinoja yrittämisen helpottamiseen on käytetty laajasti.

Digitalisaatio ja uudet, rohkeat toimintatavat, kuten monipaikkaisuus tarjoavat perusedellytykset elää ja toimia juuri siellä missä kukin haluaa. Työntekijää ei enää sido asuinpaikka: innovaatioilla, asenneilmapiirin muutoksella ja hyvillä yhteyksillä etätö on aito mahdollisuus. Yhteiskunnan tulee olla mukana etsimässä vastauksia ja mahdollistamassa uusien tietoliikenneyhteyksien luomista koko maassa. Jokaisen on saatava osansa tekoälyn ja robotisaation aikaansaamasta tuottavuusloikasta, hyvinvoinnista ja varallisuudesta.

Alueiden elinvoimaisuuteen panostetaan ja maan joka kolkassa mahdollistetaan elämisen edellytykset. Paikallisuus on jokapäiväistä arkea: lähimatkailu, lähiruoka ja lähipalvelujen suosiminen on sääntö, ei poikkeus. Alueet voivat erikoistua ja menestyä omilla vahvuuksillaan. Infrastruktuurin tulee toimia hyvin niin ihmisten kuin liiketoiminnankin tarpeisiin. Itsenäiset ja elinvoimaiset kunnat ovat Suomen kulmakivi. Kuntien rahoitus turvataan ja velvoitteita viedään tarpeen vaatiessa

isommille hartioille. Suomi on 2030-luvulla kolmitasoinen kuntien, maakuntien ja valtion yhteiskunta. Yhteiskunnan on oltava toimiva ja tuettava elinvoimaa kaikkialla Suomessa. Maakuntien menestyminen takaa kuntien ja viime kädessä koko Suomen menestymisen. Näin hyvinvointi on turvattu jokaiselle ihmiselle.

Ihanteellisessa yhteiskunnassa päätöksenteko tapahtuu lähellä ihmistä. Kaiken päätöksenteon keskiöön asetetaan ihmisuus. Kansanvaltaisuuden ja demokratian tulee olla jatkossakin toiminnan kulmakiviä valtuustoista eduskuntaan ja Euroopan parlamenttiin. Kynnyksen osallistua päätöksentekoon on oltava matala, ja kuuntelemme hiljaisimpienkin ääntä. Paikallisuuteen liittyy ajatus siitä, että päätökset tehdään kullekin asialle järkevällä tasolla. Nuoret vaikuttavat yhteiskunnassa ja nuoret otetaan aidosti huomioon konkreettisin ja moninaisin keinoin. Monipaikkaisuus ja digitalisaatio takaavat tulevaisuuden yhteiskunnassa jokaisen yhdenvertaisen osallistumisen, eikä päätöksenteko enää ole sidottu postinumeroon. Päätöksiä tehdään neljällä tasolla: kunnallisella, maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Keskustanuoret puolustaa kansallista päätöksentekoa ja kaikkea lähidemokratiaa tulevaisuudessakin. Maailmanlaajusten kysymysten, kuten ilmastonmuutos tai maailmanrauhan saavuttaminen, ratkaiseminen vaatii leveämmät hartiat ja yhteistyötä yli maa- ja manerrajojen. Siksi onkin tärkeää, että Suomi on aktiivinen toimija kansainvälisissä yhteisöissä, kuten Euroopan unioni ja Yhdistyneet kansakunnat. Kunnioitamme läheisyysperiaatetta: kukin päätös on tehtävä sille järkevällä tasolla mahdollisimman lähellä ihmistä.

Aikamme suurimmat ongelmat, kuten ilmastonmuutos ja maailman levottomuus ratkaistaan avoimella keskustelulla, yhteistyöllä ja maailmanlaajuisella sovun hakemisella. Kansainvälisissä kysymyksissä Suomen tulee toimia kokoaan suurempana kansakuntana. Suomen tulee olla edistämässä kansainvälisiä sopimuksia ihmiskunnan yhteisen tulevaisuuden hyväksi. Keskustanuorten johtoajatus on ihmisuus, ja sen kehittäminen on koko ihmiskunnan asia.

Kerttu, Johannes ja Alex eivät halua kehityksen pysähtyvän. He uskovat siihen, että ihminen kykenee aina luomaan jotain uutta ja jotain parempaa. Johanneksen tyttären sukupolvi tulee viemään ihmiskuntaa vielä hieman pidemmälle kuin mitä hänen isänsä ikinä teki. Eteenpäin pääsee parhaiten huomioimalla ympäristö ja muut ihmiset. Tulevaisuudessa kolmikon vaalimat ihanteet – sivistys, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys – vain vahvistuvat ja tulevat voimakkaammin osaksi ihmisten elämää. Kerttu, Johannes ja Alex ovat se muutos, jonka haluavat maailmassa nähdä.

**KESKUSTA
NU[✕]RET**